

३यासे च । उपरागशब्दे विवृतिः । ४असुरभेदे ३०
“इहा तदस्त्रमाहात्म्यं सेनानीर्षसनोऽसुरः” । “तम-
प्रत्यक्षं जगताञ्जयं चक्रं पपात यसनस्य कण्ठे” ।
“हिंसा तु कृत्वा यसनस्य कण्ठं तद्भक्तधाराखण्डोरनाभिं”
इति च मत्स्यपुराणम् ।

यसिष्ठ त्रि० अतिशयेन यसिता यसिष्ठ+इष्टन् तृचोऽलोपे
इतोऽसिद्धिः । यसिष्ठतमे “भोगमानन्तादिद् यसिष्ठ ओ
घघोरजीगः” ऋ० १११३१७ “यसिष्ठः यसिष्ठतमः” भा०
यसिष्ठा त्रि० यस-इष्णुच् । १यसनशीले “यत्ता चराचर
यहणात्” शा० सू० न्यायात् २परब्रह्मणि च । “भूत-
भर्तृ च तज्जयं यसिष्णु प्रभविष्णु च” गीता ।

यस्ता त्रि० यस-कर्मणि क्त उदित्वात् क्लोवेत्कत्वेन इडभावः ।
१भक्षिते लुप्तवर्णपदे २असंपूर्णोच्चारितशब्दे न० असुरः ।
यस्तृ त्रि० यस+तृच् आर्षे इडभावः । भक्षके । सिद्धिका-
‘सुपुत्रे राज्ञम्’ “यस्तारं चैव चन्द्रस्य सूर्यस्य च महा-
प्रभम्” हरिवं० २२६ अ० ।

यस्तास्त ३० यस्त एवास्तः । अडटमोच्चे पासोत्तरमस्त-
गते सूर्ये चन्द्रे च । उपरागशब्दे १२१५ पृ०
विवृतिः ।

यस्तोदय ३० यस्तस्य उदयः । पासोत्तरं रविचन्द्रयोर्-
दये “यस्तास्तादौ विशेषमाह गुरुः “यस्तास्तो
त्रिदिनं पूर्वं पश्चात् यस्तोदये तथा । खण्डपासि च
त्रिदिनं निःशेषे सप्त सप्त चेति” । कण्वपस्तु “यस्तोदये
परे दोषो यस्तास्तोऽर्वाक् शशीनयोः । द्युतिशा-
ब्देऽभयं तत् खण्डाखण्डव्यवस्थया” इत्याह ।

यस्य त्रि० ग्रस-कर्मणि वा० यत् । अदनीये “यच्छक्यं
ग्रसितं ग्रस्यं ग्रस्तं प्ररिणमेषु यत्” भा० उ० ३३ अ० ।
यत् । यास्य तत्कार्ये त्रि० ।

ग्रह हस्तव्यापारभेदे स्त्रीकारे ज्ञाने च क्रप्ता० उभ० सक० सेट् ।
गृह्णाति गृह्णीते । गृह्णीयात् गृह्णीत । गृह्णातु गृ-
हाण । अगृह्णात् अगृह्णीत । अग्रहीत् अग्रहिट् इटो
दीर्घः । अग्रहीष्टाम् । अग्रहीष्ट । जग्राह जगृहत्तुः
जगृह्य जगृहिव । जगृहे जगृह्ये । ग्रहीता गृ-
ह्णात् ग्रहीषीष्ट गृहीष्यति ते । ग्रहीतव्यः गृह्णीयम्
ग्राह्यम् पदासुरिपत्येषु गृह्यम् । लन्दसि प्रतिगृह्यम-
पिगृह्यं लोके तु प्रतिगृह्यम् अपिगृह्यम् । जनचरे-
षु ग्राहः । ज्योतिषि अच् गृहः । गृहीतः गृहीतिः ।
गृह्यम् अप् गृहः । घट्टग्राहः सट्टी संग्राहः सङ्ग्रे

रंग्रहः । गृहीतः । गृहीत्या प्रविष्टहृत् । ज्ञाने
“हंसं तनौ सञ्चिहितं चरन् सनेर्जनोदितिरिव स्नि-
कायाम् । ग्रहीतज्ञामादरिणाशयेन” नेप० । “गृह्णाति
चक्षुः सम्बन्धादालोकोद्भूतरूपयोः” भाषा० । हस्तव्यापारे
“गृहाण शस्त्रं यदि सर्ग एव ते” “तौ जगृहत्तुः
पादान् राजा राज्ञी च मागधी” रघुः । “दश गृहान्
गृह्णाति” श्रुतिः स्त्रीकारस्य स्तत्वापदनव्यापारः सेवनादिना
आयत्तीकरणस्य तत्वाद्ये “तत्र किञ्चित् गृह्णीयात्
प्राणैः कण्ठगतैरपि” प्रा० त० गङ्गाभा० द्वितीये “शर-
द्रौदं न गृह्णीयात् गृह्णीयात् मार्गपौषयोः” नीतिः
कर्मणि गृह्णीते अग्रहि अग्रहिपाताम् अग्रहीपाताम् ।
अग्रहिणीते अग्रहीष्यते । णिच् ग्राहयति ते अजी-
गृह्यत । सन् जिह्वयति ते । यङ् जरोगृह्यते । यङ्-
लुक् जरो(रि)गृहीति जगृहीति जरो(रि)गृह्णित्
जगृह्णित् सुग्व० “सि० कौ० जाग्रहीति जाग्रहि । ज्ञान-
सामान्यार्थत्वे णिचि प्रयोज्यस्य कर्मत्वं “शिष्टं
वेदं ग्राहयतीति । गृह्यमात्रार्थकत्वेऽपि कर्मत्वम्
सुग्व० “अजीगृह्यत्” जनको यत्तुत्वं भट्टिः ।
“अयाचितारं न हि देवदेवमग्निः सुतां ग्राहयितुं
शक्नु” जुमा० अमृतमते भङ्गनीयत्वेन विवाहत्वेन
च बोधयामासेत्यर्थकत्वात् नातुपपत्तिः । सुग्व०
द्विकर्मकमध्ये पाठात् “जग्राह यज्वनोभोज्यम्” उदा०
या० मते न द्विकर्मकतेति भेदः । वेदे हस्य भकारः ।
“इमामगृह्णन् रसनामृतस्य” श्रुतिः । आर्षेऽपि कश्चित्
हस्य भः गृभीतशब्दे उदा० ।

अति+अतिक्रम्य वर्तने “अतिगृह्याव्ययनक्षेपव्यकर्त्तरि
तृतीयायाः” पा० “अतिक्रम्य गृह्णीति गृहः चारित्य-
तोऽतिगृह्यते चारित्ये णान्यानतिक्रम्य वर्तते इत्यर्थः”
सि० कौ० “तएतानतिग्राह्यान् दृष्टुं ज्ञानव्यगृह्यत”
शत० ब्रा० ४।५।४।२

अनु+आतुल्यकरणे “वयमप्यनुगृह्णीमोहिधा कृत्वा वल्-
घिनीम्” भा० वि० ६६ श्लो० ।

सम्+अनु+बन्धनादिना आतुल्ये “अवस्य किराटं स कैशान्
समनुगृह्य च । उदतिष्ठज्जरासन्धः” भा० सु० ६५ श्लो० ।

अप+सन्ततधारातोविच्छिद्य प्रथकक्षय गृह्ये “अपगृह्य
पुनरिन्द्रधायु” कात्या० श्रौ० ६।३।३ “अपगृह्य
सन्ततधारातोविच्छिद्य प्रथकक्षय पुनरजस्या एव
धाराया गृह्णाति” कर्कः अपसारणे च “अथैकं